

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Scutelnic Cătălin și avocatul Melnic Petru în numele inculpatului Munteanu Leonid, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2015 și a sentinței Judecătoriei Cantemir din 31 decembrie 2013, în cauza penală privindu-i pe

Munteanu Leonid Ivan, născut la 18 noiembrie 1964, originar și domiciliat s. Coștangalia r-nul Cantemir și

Munteanu Mihail Leonid, născut la 05 decembrie 1992, originar și domiciliat s. Coștangalia r-nul Cantemir.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 10.10.2012 - 31.12.2013

2. instanța de apel: 06.05.2014 - 23.04.2015

3. instanța de recurs: 01.07.2015 - 13.10.2015

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cantemir din 31 decembrie 2013, Munteanu Leonid Ivan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, la amendă în mărime de 400 unități convenționale ce constituie 8.000 lei.

Prin aceeași sentință, Munteanu Mihail Leonid a fost achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că nu a săvârșit fapta incriminată.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Hariton Stepan Stepan privind recuperarea prejudiciului material a fost admisă în principiu, însă a fost lăsată spre soluționare în ordinea procesului civil, iar pretențiile referitor la recuperarea prejudiciului moral, a fost admisă parțial și s-a încasat de la Munteanu Leonid în beneficiul lui Hariton Stepan suma de 3.000 lei. În rest pretențiile au fost respinse ca nefondate.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Munteanu L.I. la 06 mai 2011, în jurul orei 20.00, împreună și de comun acord cu Munteanu L.L., Munteanu I. și Munteanu V. (în privința ultimilor fiind pronunțată decizie de condamnare de către Curtea de Apel Cahul la 31 octombrie 2013 în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal), cu autocamionul de model „ZIL” cu n/î CH AF 299, s-au deplasat la domiciliul lui Hariton S., situat în s. Coștangalia r-nul Cantemir, unde în stradă, ce se atribuie la loc public, sub pretextul reglării unor relații cu ultimul, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică, care s-a manifestat prin încălcarea normelor de drept și morale de comportare în societate, însoțită de aplicarea violenței, printr-o obrăznicie deosebită, i-au aplicat lui Hariton S. lovituri cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului, provocându-i ultimului leziuni corporale ușoare.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului Munteanu L.I. a fost calificată *de drept* în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și anume *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșite de mai multe persoane.*

La fel, s-a stabilit că Munteanu M. a fost învinuit de către organul de urmărire penală pentru faptul că, la 06 mai 2011, în jurul orei 20.00, împreună și de comun acord cu Munteanu L.I., Munteanu L.L., Munteanu I. și Munteanu V., cu autocamionul de model „ZIL” cu n/î CH AF 299, s-au deplasat la domiciliul lui Hariton S., situat în s. Coștangalia r-nul Cantemir, unde în stradă, ce se atribuie la loc public, sub pretextul reglării unor relații cu Hariton S., din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică, care s-a manifestat prin încălcarea normelor de drept și morale de comportare în societate, însoțită de aplicarea violenței, printr-o obrăznicie deosebită, i-au aplicat lui Hariton S. lovituri cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului, provocându-i ultimului leziuni corporale ușoare.

Astfel, partea acuzării a solicitat de a încadra acțiunile lui Munteanu M. în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și anume *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșite de mai multe persoane.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

3.1 Procurorul în Procuratura r-lui Cantemir, Mîțăblîndă S., prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Munteanu L. să fie condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, iar Munteanu M. să fie condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Conform art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată lui Munteanu M. să fie suspendată pe un termen de 3 ani, iar acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Hariton S. să fie admisă integral.

În motivarea apelului a invocat că:

- prima instanță la pronunțarea sentinței, nu a analizat sub toate aspectele circumstanțele cauzei în ansamblu și a dat o apreciere greșită probelor acumulate;

- concluziile primei instanțe despre faptul că inculpatul Munteanu L. a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, iar inculpatul Munteanu M. nu a comis infracțiunea incriminată, vin în contradicție cu probele acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în cadrul ședințelor de judecată;

- la adoptarea sentinței, instanța nu a luat în considerație declarațiile părții vătămate Hariton S., a martorilor Hariton S.A., Hariton V., Hariton S.S., Bînzari M., cât și alte probe prezentate de către partea acuzării, adoptînd o hotărîre reieșind în mod parțial din declarațiile inculpaților și a martorilor apărării care au dat declarații doar în cadrul ședinței de judecată;

- faptele constatate în sentință se combat prin declarațiile părții vătămate Hariton S., martorilor Hariton V. și Hariton S.S., care atît la urmărirea penală cât și în ședința de judecată, au indicat direct că inculpatul Munteanu L., împreună cu inculpatul Munteanu M. și alte persoane, au aplicat violență fizică în privința lui Hariton S. și ca urmare i-au cauzat ultimului vătămări corporale ușoare;

- declarațiile martorilor acuzării nu au un caracter declarativ dar coroborează cu concluzia raportului de expertiză medico-legală nr. 124 „D” din 18 iulie 2011;

- la adoptarea sentinței nu a fost luată în considerație decizia Curții de Apel Cahul din 31 octombrie 2013 și comportamentul inculpaților, care pe parcursul urmăririi penale s-au eschivat de a se prezenta și de a da declarații, fiind anunțați în căutare națională pentru o perioadă mare, vina nu au recunoscut-o, nu au încercat să repare părții vătămate daunele cauzate prin infracțiune și prin diferite metode și motive au dus la tergiversarea judecării cauzei penale în instanța de judecată.

3.2 Partea vătămată, Hariton S., prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpații să fie recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, iar acțiunea civilă să fie admisă integral.

În motivarea apelului a invocat că:

- în ședința de judecată inculpatul, Munteanu L., fiind audiat a încercat să ducă instanța în eroare și să-i apere pe ceilalți coparticipanți, recunoscînd vinovăția parțial;

- cu toate că în sentință s-a constatat că Munteanu L. a săvîrșit infracțiunea împreună cu alte persoane, nu a recunoscut vinovăția pe deplin și nu a recuperat daunele cauzate prin infracțiune, consideră că pedeapsa aplicată acestuia sub formă de amendă în mărime de 8.000 lei este prea blîndă;

- prima instanță a făcut concluzii contradictorii în ce privește învinuirea adusă lui Munteanu M. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, precum că nu a săvîrșit infracțiunea incriminată și probele administrate nu au demonstrat vinovăția acestuia;

- prima instanță a constatat că între declarațiile părții vătămate și a martorilor Hariton S., și Hariton V. comparativ cu declarațiile acestora date în cadrul examinării cauzei penale în privința lui Munteanu I. și Munteanu V., sunt divergențe, fără a fi cercetate materialele cauzei respective în cadrul ședinței de judecată, astfel nu a avut posibilitatea de a pune întrebări martorilor pe seama

acestor declarații;

- a fost respinsă solicitarea privind recuperarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1.080 lei și s-a încasat de la Munteanu L. suma de 3.000 lei în calitate de prejudiciu moral, care consideră că este prea mică reieșind din faptul că inculpatul Munteanu L. a fost cea mai activă persoană dintre coparticipanți și organizatorul acestora.

3.3 Avocatul Moraru S. în numele inculpatului Munteanu L., prin care a solicitat casarea acesteia în partea ce ține de ultimul și pronunțarea unei noi hotărâri, cu încetarea procesului penal în privința lui Munteanu L. și atragerea acestuia la răspundere contravențională în baza art. 78 Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional, pe motivul expirării termenului de prescripție.

În motivarea apelului a invocat că:

- prima instanță ilegal a făcut referire la decizia Curții de Apel Cahul din 31 octombrie 2013, conform căreia Munteanu I. și Munteanu V. au fost condamnați deoarece prima instanță a încetat procesul în cauza dată în legătură cu existența circumstanțelor care exclud tragerea la răspunderea penală;

- martorul Pînzari M. a dat declarații similare cu cele ale inculpatului Munteanu L., iar martorii Munteanu M., Pînzari P., Cîrlan C., Hariton S., Zavati Vl., Scoc P., Munteanu I., Mocanaș S., pe care se întemeiază sentința, au declarat că nu erau la fața locului în momentul conflictului, astfel consideră că instanța nu poate să-și întemeieze sentința pe declarațiile acestora;

- hotărîrea primei instanțe practic se bazează pe declarațiile părții vătămate Hariton S., a fiului său Hariton S.S. și soției sale Hariton V., ce trebuiau apreciate critic, deoarece sunt în relații de rudenie directă.

3.4 Avocatul Melnic P. în numele inculpatului Munteanu L. care a depus cerere de apel suplimentară prin ce a solicitat casarea acesteia în partea ce ține de inculpatul Munteanu L. și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acesta să fie achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea apelului a invocat că:

- la adoptarea sentinței nu s-a ținut cont de prevederile art. 389 alin. (1) Cod de procedură penală, care prevede că aceasta se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată;

- în procesul urmăririi penale și examinării cauzei nu au fost obținute probe suficiente în confirmarea vinovăției inculpatului Munteanu L.;

- din declarațiile lui Munteanu L. și a fiilor săi Munteanu L.L., Munteanu I., Munteanu M., s-a confirmat că la 06 mai 2011 în jurul orei 19.00, Hariton S.P. și feciorul acestuia Hariton S.S., fiind în stare de ebrietate, pe drumul spre s. Safronovca l-au doborât pe Munteanu L.L. la pământ, l-au bătut cu pumnii și picioarele, exprimându-se cu cuvinte necenzurate, iar când prietena lui Munteanu L.L. - Merioară A. a început a țipa, Hariton S.S. s-a apropiat de ea, a apucat-o de păr,

a lovit-o peste față cu mîna și i-a astupat gura, la care ea la mușcat de deget, în urma cărui fapt ei au scăpat din mîinile lor;

- martorul Hariton D., a comunicat că la 06 mai 2011, în jurul orei 19.00, Hariton S. și feciorul lui Hariton S.S. au coborât din automobilul „Volkswagen Golf” și pe drumul spre s. Caștangalia și s. Sofronovca l-au hărțuit pe Munteanu L., apoi l-au rostogolit în cuvetă și Hariton S. era deasupra lui;

- martorul Hariton G. a comunicat că la 06 mai 2011 seara a văzut cum din automobilul „Volkswagen Golf” au coborât Hariton S. și feciorul lui Hariton S.S., care s-au apropiat de Munteanu L., se certau, apoi în cuvetă Hariton S. era în genunchi asupra lui Munteanu L. Atunci a observat că Hariton S. și feciorul lui erau în stare de ebrietate;

- martorul Cîrlan S. a comunicat, că la 06 mai 2011 seara, de la orele 18.00 până la 22.00, Munteanu I. era la stîna oilor și nu a luat parte la bătaia lui Hariton S., fapt confirmat și de martorul Cîrlan M.;

- martorii Munteanu S. și Munteanu I. de asemenea au confirmat că la 06 mai 2011, în jurul orei 18.00, au văzut cum Munteanu L.I. a urcat singur în camionul său și a plecat undeva, dar nu cunosc unde;

- fiind audiat la 16 august 2011 în calitate de bănuit Munteanu V. a comunicat că la data de 06 mai 2011 în jurul orei 20.00 era pe terenul de pămînt a lui Mocășanu S. și semăna porumb cu Munteanu M.;

- prin raportul de expertiză medico-legală nr. 124 „D” din 15 iulie 2011, efectuată peste 70 de zile, s-a stabilit că părții vătămate Hariton S. i-au fost cauzate leziuni corporale ușoare cu dereglarea sănătății, dar nu mai mult de 21 zile;

- prin raportul de expertiză medico-legală nr. 624 din 05 octombrie 2011 pe „bățul” recunoscut în calitate de corp delict nu a fost stabilită apartenența de specie a sîngelui;

- prin răspunsul din 24 iunie 2014, primit de la Procurorul r-lui Cantemir, A. Procoavă, se comunică că cererile lui Munteanu L. și Merioară A. într-adevăr au fost examinate de către inspectorul de sector al IP Cantemir, Babcinschi V. cu întocmirea procesului-verbal respectiv în privința lui Hariton S.P. și Hariton S.S. și cu amendarea lor pentru acțiunile comise.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2015, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de către procuror, partea vătămată, avocat și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că concluziile primei instanțe cu privire la achitarea inculpatului Munteanu M. corespund circumstanțelor stabilite la judecarea cauzei.

În opinia instanței de apel, prima instanță a pronunțat o sentință legală, bazată pe probe concludente care au fost verificate în ședința de judecată precum: declarațiile inculpaților Munteanu L. și Munteanu M., părții vătămate Hariton S., martorilor Pînzaru P., Cîrlan C., Hariton S.S., Hariton S., Hariton V., Pînzari M., Zavati V., Scoc P., Munteanu I., Mocanaș S., Merioara A. precum și materialele cauzei și anume: ordonanța de disjungare a cauzei penale; ordonanță privind începerea urmăririi penale; raport de expertiză medico-legală nr. 124 D; revendicare

în privința lui Munteanu L.; certificat în privința lui Munteanu L.; certificat eliberat de către Primăria s. Coșanglia r-nul Cantemir, privind componența familiei lui Munteanu L.; caracteristică eliberată de Primăria s. Coșanglia r-nul Cantemir, în privința lui Munteanu L.; revendicare în privința lui Munteanu M.; certificat în privința lui Munteanu M., precum că la medicul psihiatru și narcolog nu se află; caracteristică eliberată de Primăria s. Coșanglia r-nul Cantemir, în privința lui Munteanu M.; proces verbal de reținere din 07 aprilie 2012 în privința lui Munteanu M.

Instanța de apel a notat că prin declarațiile martorului Merioara A. se confirmă că tot conflictul a fost inițiat de Hariton S.P. și fiul acestuia Hariton S.S., care s-au oprit în preajma lui Munteanu L. și s-au năpustit asupra lui, aplicându-i lovituri și astupându-i gura cu mâna. Dorind să-l apere pe Munteanu L., Merioara A. l-a mușcat de deget pe Hariton S.S. și a fugit mai într-o parte, ulterior Munteanu L. l-a chemat pe taică-său și împreună s-au dus să clarifice situația.

La fel, instanța de apel a stabilit că martorul neinteresat - Pînzari M., care a văzut conflictul dintre Munteanu L. și Hariton S., a confirmat că anume Munteanu L. i-a aplicat lovituri lui Hariton S., iar un alt băiat care era în preajmă încerca să oprească bătaia. Celelalte probe expuse, confirmă că acel băiat despre care vorbește Pînzari M. este Munteanu M., fiul lui Munteanu L.

În viziunea instanței de apel, probele expuse mai confirmă că altercațiile între inculpatul Munteanu L. și ceilalți condamnați Munteanu V., Munteanu I. și partea vătămată Hariton S. au avut loc în stradă, în prezența altor persoane, însoțite de amenințări, strigăte, înjurături, fapt ce confirmă încălcarea grosolană a ordinii publice, comisă cu obrăznicie deosebită de mai multe persoane, adică a infracțiunii de huliganism calificat.

De asemenea, instanța de apel a constatat că probele verificate în ședința instanței de apel stabilesc cu certitudine că Munteanu M. nu a aplicat lovituri părții vătămate, el însăși fiind victimă a acțiunilor inițiate de partea vătămată.

În privința pedepsei aplicate inculpatului Munteanu L., instanța de apel a considerat că anume tipul pedepsei stabilite și mărimea ei sunt cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii și reeducarea inculpatului, luând în considerație faptul că inculpatul Munteanu L. a comis pentru prima dată o infracțiune, la locul de trai se caracterizat pozitiv și este tată a patru copii.

Totodată, instanța de apel a remarcat că nu are temeii nici pentru a majora cuantumul prejudiciului moral solicitat de partea vătămată Hariton S., iar prima instanță just a conchis că suma de 3.000 lei este una echitabilă și proporțională suferințelor fizice și psihice suportate.

6. Hotărârile judecătorești adoptate în prezenta cauză sânt atacate cu recursuri ordinare de către:

6.1 Procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Scutelnic C., prin care solicită casarea acestora, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă că:

- instanțele de fond au dat o apreciere greșită probelor cu derogare de la prevederile art. 101 Cod de procedură penală, punînd accentul doar pe depozițiile și versiunea inculpatului, care nu coroborează cu celelalte probe administrate pe caz;
- instanța de apel, incorect a concluzionat asupra legalității sentinței de achitare în privința lui Munteanu M., precum și în partea ce ține de pedeapsa aplicată lui Munteanu L.;
- instanța de apel nefiind de acord cu aprecierea probelor de către procuror și ajungînd la concluzia menținerii achitării lui Munteanu M. de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, urma să dezvăluie aceasta concluzie prin expunere asupra fiecărei probe adusă de învinuire și pusă la baza deciziei de achitare, fapt ce nu a avut loc, fiind efectuată o apreciere eronată și formală de ordin general al probelor și circumstanțelor cauzei penale;
- instanța de apel nu a ținut cont și nu apreciat totalitatea probelor ce dovedesc vinovăția lui Munteanu M., care au fost considerate ca admisibile, iar ulterior apreciate în mod superficial, fără a fi evidențiate acele derogări evidente, prin care s-a tins și chiar s-a reușit a induce în eroare instanțele de judecată;
- vinovăția inculpatului Munteanu M. de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal este dovedită prin declarațiile părții vătămate Hariton S., martorilor Hariton S.S., Hariton S.A., Pînzari M. și prin materialele cauzei și anume: plîngerea depusă de către Hariton S., raportul de expertiză medico legală nr. 124 „D” din 18 iulie 2011 prin care s-au stabilit leziunile corporale la partea vătămată Hariton S., raportul de expertiză nr. 624 din 05 octombrie 2011 prin care s-a stabilit că sîngele depistat pe bățul ridicat putea să provină de la partea vătămată Hariton S.;
- instanțele de fond au omis și practic nici nu s-au expus asupra deciziei Curții de Apel Cahul din 31 octombrie 2013 care este definitivă și irevocabilă, prin care au fost condamnați Munteanu I. și Munteanu V. pentru fapta de huliganism comisă în privința lui Hariton S. De asemenea, prin aceeași hotărîre a fost constatat că inculpații Munteanu I. și Munteanu V. au comis această faptă în comun cu alte 3 persoane, iar conform probelor examinate în prezenta cauză s-a dovedit că inculpaților Munteanu L. și Munteanu M. li se incriminează comiterea faptei în comun cu aceleași persoane, în total 5 la număr;
- prin declarațiile părții vătămate Hariton S. cît și a martorilor audiați s-a dovedit că la comiterea infracțiunii au participat 5 inculpați, iar prin soluția de achitare a lui Munteanu M., instanțele de judecată pe caz au respins o faptă stabilită printr-un act judecătoresc definitiv și irevocabil, fără a motiva în sentință și în decizie motivul respingerii acestei hotărîri judecătorești;
- în ambele procese de judecată martorul Hariton S.S. a indicat că toți inculpații loveau în partea vătămată și că Munteanu M. a lovit cu careva obiect în victimă, confirmînd că probabil era o sticlă, de asemenea martorul Hariton V. în ambele cauze penale a indicat că toți inculpații, inclusiv Munteanu M. au lovit în soțul ei;
- este neînțeleasă soluția instanțelor pe caz cu privire la respingerea în parte a declarațiilor martorilor cît și a părții vătămate Hariton S., în situația în care, o altă

instanță de judecată, printr-o decizie irevocabilă și definitivă a constatat veridicitatea acestor declarații;

- instanțele de judecată, la numirea pedepsei inculpaților, nu s-au condus de dispoziția art. 75 alin. (1) Cod penal, astfel au numit inculpaților pedepse practic minime prevăzute de legea penală, fără a ține cont de faptul că nu au constatat careva circumstanțe atenuante ce ar fi condiționat diminuarea pedepsei pînă la limita minimă, de asemenea inculpații nu au recunoscut vinovăția și deci nu au conștientizat pericolul acțiunilor acestora, nu au exprimat căință și regrete de cele comise, fapt ce indică la refuzul inculpaților de a întreprinde careva măsuri în vedere corectării lor.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală.

6.2 Avocatul Melnic P. în numele inculpatului Munteanu L. prin care solicită casarea acestora, în partea ce ține de inculpatul Munteanu L. cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care ultimul să fie achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea recursului a invocat aceleași motive pe care le-a indicat în cererea de apel suplimentară, adițional menționînd că:

- instanțele de fond nu au luat în vedere încălcările art. 52 alin. (26) pct. 3²) Cod de procedură penală admise de către procurorul din Procuratura r-lui Cantemir, Mîțăblîndă S. în procesul urmăririi penale, căruia nefiindu-i repartizat dosarul, neavînd rezoluția și sesizarea Procurorului raionului pentru exercitarea urmăririi penale, ilegal a efectuat aceste acțiuni, ce atrage nulitatea actelor procedurale emise de acesta în conformitate cu art. 251 Cod de procedură penală;

- instanțele de fond au apreciat incorect probele bazîndu-se doar pe declarațiile părții vătămate Hariton S., fiului său Hariton S.S., soției Hariton V. și rudei Pînzari M., lăsînd fără atenție și apreciere probele enumerate în cererea de apel suplimentară depusă de către acesta.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către procuror, solicitînd respingerea acestuia ca inadmisibil, indicînd aceleași motive pe care le-a menționat în recursul său, suplimentar invocînd că este de acord cu opinia acuzatorului de stat precum că instanțele de judecată, la numirea pedepsei inculpatului Munteanu L. nu au ținut cont de prevederile art. 75 alin. (1) Cod penal. De asemenea, este de acord și cu atitudinea privind oportunitatea evaluării juridice, sociale a acțiunilor lui Munteanu L., sub aspectul prejudiciului cauzat intereselor publice și imaginii statului, considerînd că aceste interese nu puteau fi afectate dacă se luau măsurile respective pentru atragerea la răspundere conform legislației a adevăraților vinovați de comiterea huliganismului și anume a lui Hariton S. și a fiului său Hariton S.S., care conform proceselor verbale întocmite de către

inspectorul de sector al IP Cantemir, Babcsinski V. li s-au aplicat sancțiuni contravenționale sub formă de amendă a câte 500 lei fiecare, fapt confirmat de către Procurorul r-lui Cantemir, Procoavă A.

8. Judecând recursurile în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În conformitate cu art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau contravențional au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

8.1 Cu referire la recursul declarat de către procuror.

Procurorul a criticat decizia contestată, invocând temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, *în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii precum și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Conform actului de învinuire înaintat de acuzatorul de stat, fapta inculpatului Munteanu L. întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal – *huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan*

ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșite de mai multe persoane, încadrare juridică menținută prin hotărârile judecătorești ale primei instanțe și instanței de apel. Astfel, decizia instanței de apel va fi analizată de către Colegiu, în cumul cu sentința primei instanțe.

În acest context, Colegiul remarcă fapta constatată prin hotărârea primei instanțe care a fost menținută de către instanța de apel referitor la învinuirea lui Munteanu L. în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal: *„Munteanu L.I. la 06 mai 2011, în jurul orei 20.00, împreună și de comun acord cu Munteanu L. L., Munteanu I. și Munteanu V. (în privința ultimilor fiind pronunțată decizie de condamnare de către Curtea de Apel Cahul la 31 octombrie 2013 în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal), cu autocamionul de model „ZIL” cu n/î CH AF 299, s-au deplasat la domiciliul lui Hariton S., situat în s. Coștangalia r-nul Cantemir, unde în stradă, ce se atribuie la loc public, sub pretextul reglării unor relații cu ultimul, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică, care s-a manifestat prin încălcarea normelor de drept și morale de comportare în societate, însoțită de aplicarea violenței, printr-o obrăznicie deosebită, i-au aplicat lui Hariton S. lovituri cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului, provocându-i ultimului leziuni corporale ușoare.”* (f.d. 269 v. 1).

Instanța de recurs constată că prin decizia Colegiului Judiciar al Curții de Apel Cahul din 31 octombrie 2013, care este definitivă și irevocabilă (f.d. 252 v. 1) și în baza căreia Munteanu I. și Munteanu V. au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la câte 1 an închisoare fiecare, iar conform art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 1 an fiecăruia, a fost constatată săvârșirea aceleiași fapte infracționale comisă în privința lui Hariton S. și anume: *„Munteanu I. pe data de 06 mai 2011, în jurul orei 20.00, împreună și de comun acord cu Munteanu V. și alte 3 persoane, dosarul de urmărire penală în privința cărora a fost disjuns într-o procedură separată, cu autocamionul de model „ZIL” cu n/î CH AF 299, s-au deplasat la domiciliul lui Hariton S., situat în s. Coștangalia r-nul Cantemir, unde în stradă, sub pretextul reglării unor relații cu Hariton S. din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică, care s-a manifestat prin încălcarea normelor de drept și morale de comportare în societate, însoțită de aplicarea violenței, printr-o obrăznicie deosebită, i-au aplicat lui Hariton S. lovituri cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului, provocându-i ultimului leziuni corporale ușoare”.*

Deci, conform deciziei menționate s-a constatat că inculpații Munteanu I. și Munteanu V. au comis această faptă în comun cu alte 3 persoane - în total 5 la număr, iar conform hotărârilor instanțelor de fond în prezenta speță, se constată că infracțiunea a fost comisă doar de 4 persoane. Astfel, Colegiul conchide că, fapta comisă în privința lui Hariton S. cu calificativul de 5 persoane este deja constatată printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă a Curții de Apel Cahul din 31 octombrie 2013, prin urmare, instanțele ierarhic inferioare, în cazul dat urmau să constate fapta în concordanță cu hotărârea judecătorească irevocabilă menționată.

De asemenea, conform actului de învinuire înaintat de acuzatorul de stat, fapta inculpatului Munteanu M. întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de

aplicarea violenței asupra persoanelor, care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, săvârșite de mai multe persoane, prevăzut de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, însă prima instanță a stabilit că Munteanu M. nu a săvârșit fapta incriminată, soluție menținută de către instanța de apel.

Instanța de apel în acest context a constatat că: *“...din materialele cauzei rezultă că instanța de fond a pronunțat o sentință legală, bazată pe probe concludente, verificate în ședință și expuse supra”* descriind declarațiile inculpaților, părții vătămate Hariton S., martorilor Pînzaru P., Cîrlan C., Hariton S.S., Hariton S.A., Hariton V., Zavati V., Pînzari M., Scoc P., Munteanu I., Mocanaș S. și Merioară A. și a indicat materialele cauzei expuse în pct. 5 al prezentei decizii.

De asemenea, în argumentarea soluției sale instanța de apel a reținut că *„prin declarațiile martorilor Merioara A. se confirmă că tot conflictul a fost inițiat de Hariton S. și fiul său Hariton S.S., care s-au oprit în preajma lui Munteanu L. și au tăbărit asupra lui, aplicându-i lovituri și astupându-i gura cu mâna. Dorind să-l apere pe Munteanu L., Merioara A. l-a mușcat de deget pe Hariton S.S. și a fugit mai într-o parte. Ulterior, Munteanu L. l-a chemat pe taică-său, i s-a plîns de cele întâmplate și împreună s-au dus să clarifice situația.*

Martorul neinteresat –Pînzari Maria, care a văzut conflictul între Munteanu L. și Hariton S. a confirmat că anume Munteanu L. i-a aplicat lovituri lui Hariton S., iar un alt băiat care era în preajmă încerca să oprească bătaia. Celelalte probe expuse supra, confirmă că acel băiat despre care vorbește Pînzari M. - este Munteanu M. fiul lui Munteanu L. ”

Astfel, Colegiul constată că din declarațiile tuturor părților audiate, instanța de apel a analizat și a apreciat doar declarațiile martorilor Merioară A. și Pînzari M. fără a efectua o analiză a restului probelor, cu aprecierea fiecărei probe în parte, cu expunerea asupra admisibilității sau inadmisibilității probei, ignorînd totalmente probele administrate la caz, precum și în instanța de apel. Într-o hotărîre este necesar nu numai de a reda declarațiile participanților la proces, dar și de a expune esența acestor depoziții și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sînt admise, iar altele respinse.

La acest capitol Colegiul remarcă că, în instanțele de fond au fost examinate următoarele probe și anume declarațiile:

- părții vătămate Hariton S., care a menționat că: *„...la poartă Munteanu L. și Munteanu M. mă loveau din toate părțile, din partea de sus și de jos a corpului”* (f.d. 232 v. 1 verso)

- martorului Hariton S.S., care a menționat că: *„...Munteanu M. avea cu el o sticlă și îl lovea pe tatăl meu...La poartă i-am văzut pe Munteanu M., Munteanu L., Munteanu V. și Munteanu I., toți loveau în tata.”* (f.d. 234 v. 1);

- martorului Pînzari M. care a menționat că: *„...conflictul a avut loc în stradă lîngă poarta lui Hariton S., nu pot spune concret cîte persoane erau în stradă dar erau cîteva, numărul concret nu-l știu...Pe Munteanu L. l-am cunoscut că era mai aproape de mine. Munteanu L. l-a lovit pe Hariton S. la cap cu un băț ca o coadă de sapă...”* (f.d. 239-240 v. 1);

- martorului Hariton V., care a menționat că: „...Eu l-am văzut pe fiul meu Stepan care stătea lângă cușca cu câine și Munteanu V., Munteanu I. și Munteanu M. îl trăgeau să-l scoată din ogradă...Cînd am ieșit în drum soțul stătea jos în poartă, iar Munteanu L.I. îl bătea...Munteanu V. și Munteanu M. s-au întors și l-au mai lovit...” (f.d. 237 v. 1);

- martorului Hariton S.A., care a menționat că: „cînd am ajuns la mama soacră, l-am văzut pe socrul meu pe un scaun afară însîngerat, soțul avea un deget fracturat. Eu am întrebat ce s-a întîmplat și soțul meu mi-a spus că familia Munteanu au venit și au sărit la bătaie la socrul meu.” (f.d. 236 v. 1).

Astfel, Colegiul constată că prima instanță nu a luat în considerație aceste declarații cât și alte probe prezentate de către partea acuzării, apreciind prioritar declarațiile inculpatului Munteanu M., care are dreptul de a nu se autoincrimina și un cumul de probe prezentate de către partea apărării numai la etapa cercetării judecătorești în instanța de fond. De asemenea, aceste probe au fost ignorate și de instanța de apel cu toate că conform procesului-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din 17 aprilie 2015 (f.d. 102-110 v. 2), acestea au fost supuse cercetării.

La fel, studiind hotărîrea primei instanțe și a instanței de apel, Colegiul penal constată că între acestea există divergențe privind locul aflării inculpatului Munteanu M. la momentul comiterii infracțiunii, astfel conform hotărîrii primei instanțe se constată că: „Analizînd în ansamblu declarațiile martorilor sus-enunțați, instanța de judecată a constatat că între aceste declarații nu sunt divergențe și sub aspectul coroborării între ele confirmă poziția expusă de către inculpați precum că în seara de 06 mai 2011, Munteanu M. nu a fost participant la săvîrșirea infracțiunii de huliganism în stradă la poarta lui Hariton S. însoțit de aplicarea violenței în privința ultimului, dar de fapt se afla în câmp la semănat, la volanul tractorului”, iar prin hotărîrea instanței de apel care a menținut hotărîrea primei instanțe se atestă că „...este cert stabilit că Munteanu M. nu a aplicat lovituri părții vătămate, el însăși fiind victimă a acțiunilor inițiate de partea vătămată”, de unde reiese că inculpatul Munteanu M. a fost prezent la locul conflictului, concluzii ce vin în contradicție cu hotărîrea primei instanțe, fapt ce în viziunea Colegiului, este incidentă prezența temeiului pentru recurs „*motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărîrii*”.

Ca urmare, Colegiul constată că instanțele de fond prematur au ajuns la concluzia referitor la achitarea lui Munteanu M. de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, pe motiv că nu a săvîrșit fapta incriminată, prin ce a admis o eroare de fapt și anume discordanța între cele reținute de prima instanță, instanța de apel și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decît cea pe care materialul probator o susține, instanța de apel urmînd să verifice versiunea privind lipsa de la fața locului a inculpatului Munteanu M. și să aprecieze obiectiv toate probele.

Mai mult, Colegiul menționează că, deși procurorul nefiind de acord cu concluzia primei instanțe, în apel a adus un șir de argumente, printre care și faptul că nu s-a dat aprecierea tuturor probelor administrate la caz, ce în cumul confirmă în opinia lui, vinovăția inculpatului Munteanu M. conform învinuirii înaintate și

consideră că acțiunile lui urmează a fi încadrate conform prevederilor art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, însă instanța de apel nu le-a supus unei analize desfășurate și minuțioase.

Astfel, Colegiul conchide că instanța de apel, ignorând un cumul de probe administrate la dosar, a admis și a apreciat prioritar numai declarațiile a 2 martori, care și au fost puse la baza hotărârii de achitare în privința lui Munteanu M.

În acest context, Colegiul menționând prevederile art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, și invocând doctrina juridică națională, remarcă faptul că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor strânse, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de prezentul cod, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depusă de către organele de urmărire, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere trebuie să se bazeze pe prevederile legale. Convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele complet și obiectiv.

Termenul "convingere intimă" exprimă atitudinea imparțială, independentă, fără prejudecăți față de o probă sau alta. Judecătorul este independent la aprecierea probelor, nefiind legat de opiniile altor persoane sau instanțe. La aprecierea probelor nu pot fi date anumite indicații referitor la valoarea probantă a unei sau altei probe. Aceasta determină una din regulile esențiale ale aprecierii probelor - nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludenta și utilitatea acestora. De menționat că proba trebuie apreciată și după veridicitatea acesteia. Veridicitatea probelor poate fi caracterizată ca o corespundere a datei de fapt examinată de către instanță cu realitatea pe care o probează această dată. Toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punctul de vedere al coroborării lor.

Raportînd cele indicate la speța supusă judecării Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel s-a expus doar asupra câtorva probe, fără o analiză în cumul a tuturor probelor prezentate de părți, nelucidînd faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanțele de fond și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și nemotivate.

Rezumînd cele menționate, Colegiul constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora (art. 394 alin. (1) pct. 2 Cod de procedură penală). Contrar acestor stricte prevederi legale instanța de apel selectiv a apreciat cîteva probe, ignorînd restul probelor, fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității lor, expunînd temeiul respectiv și argumentînd clar concluziile sale în decizia adoptată.

Mai mult ca atît, la examinarea apelului, de fapt la argumentele invocate de procuror în apel nu s-a dat răspuns, instanța de apel doar s-a expus prin cîteva fraze cu caracter general, bazîndu-se doar pe declarațiile a doi martori, prin ce a încălcat prevederile art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală.

Colegiul specifică că instanța de apel, fiind sesizată prin apel, urma să analizeze, să aprecieze și să verifice fiecare probă aparte, să dezvăluie fiecare concluzie de acceptare sau respingere a probei, fapt ce pe caz nu a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale.

Astfel, Colegiul constată că și-au găsit confirmare temeiurile invocate de recurent și prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală: *„Instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția”*, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel.

De asemenea, reieșind din textul recursului, procurorul, critică hotărîrea atacată în latura pedepsei stabilite inculpatului Munteanu L., considerînd că instanțele de fond au aplicat o pedeapsă minimă, fără a ține cont de faptul că nu au fost constatate circumstanțe atenuante, iar inculpatul nu a recunoscut vina și nu a conștientizat pericolul acțiunilor sale.

La acest capitol, Colegiul remarcă, că conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Analizînd textul sentinței, Colegiul reține că prima instanță a constatat prezența circumstanței atenuante - săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave și lipsa circumstanțelor agravante. Iar instanța de apel a reținut că: *„În privința pedepsei aplicate lui Munteanu L., Curtea consideră că anume tipul pedepsei stabilite și mărimea ei sunt cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii și reeducării inculpatului. La această convingere, Curtea a ajuns în urma faptului că inculpatul*

Munteanu Leonid a comis pentru prima dată infracțiune, la locul de trai este caracterizat pozitiv, fiind tată a patru copii.”.

Colegiul constată că instanțele de fond la stabilirea pedepsei au ignorat obligativitatea argumentării fiecărei circumstanțe enumerate în art. 75 alin. (1) Cod penal, cu indicarea probelor care le confirmă sau, după caz, le infirmă. Astfel nu au luat în considerație comportamentul inculpatului Munteanu L. care pe parcursul urmăririi penale s-a eschivat de a se prezenta și a da declarații, fiind anunțat în căutare prin ordonanța din 08 decembrie 2011 (f.d. 111 v. 1). De asemenea, nu a recunoscut vina, de unde reiese că inculpatul Munteanu L. nu a conștientizat pericolul acțiunilor sale, la fel nu a recuperat părții vătămate daunele cauzate prin infracțiune.

Instanța de recurs menționează că, la stabilirea pedepsei, instanța urmează să i-a în considerare că sancționează o faptă ce a fost săvârșită în trecut, dar privește și spre viitor pentru a preveni săvârșirea altor fapte de aceeași persoană sau de alte persoane, prin ce se realizează funcția de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni.

Reieșind din cele expuse, instanța de recurs statuează că la judecarea cauzei, atât prima instanță, cât și cea de apel, pripit au reținut doar anumite circumstanțe, ce au permis aplicarea pedepsei minime față de inculpat. În consecință, nu au fost pe deplin respectate criteriile generale de individualizare a pedepsei, stipulate de art. 75 Cod penal, precum și scopul legii penale, prevăzut de art. 61 Cod penal.

8.2 Cu referire la recursul declarat de către avocatul Melnic P. în numele inculpatului Munteanu L.

Autorul a criticat decizia contestată, invocând temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, *în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția precum și nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Colegiul constată că la data de 17 ianuarie 2014 avocatul Moraru S. în numele inculpatului Munteanu L. a depus cererea de apel prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe în partea ce ține de inculpatul Munteanu L. și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încetat procesul în privința ultimului cu atragerea la răspundere contravențională în baza art. 78 Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional, pe motivul expirării termenului de prescripție.

Ulterior, la data de 30 iunie 2014 (f.d. 61-63 v. 2) avocatul Melnic P. în numele inculpatului Munteanu L. a depus o cerere de apel suplimentară, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe în partea ce ține de inculpatul Munteanu L. și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acesta să fie achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Așadar, Colegiul penal menționează că instanța de apel în hotărârea adoptată atât în partea introductivă, partea descriptivă cât și dispozitiv nu a făcut referire la cererea de apel suplimentară depusă de către avocatul Melnic P. în numele inculpatului Munteanu L. și nu s-a expus asupra solicitării privind achitarea

inculpatului Munteanu L. în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală.

Lecturînd textul apelurilor declarate de apărătorii inculpatului, Colegiul atestă că, au invocat în instanța de apel următoarele argumente:

- prima instanță ilegal a făcut referire la decizia Curții de Apel Cahul din 31 octombrie 2013 conform căreia Munteanu I. și Munteanu V. au fost condamnați deoarece prima instanță a încetat procesul în cauza dată în legătură cu existența circumstanțelor care exclud tragerea la răspunderea penală;

- martorul Pînzari M. a dat declarații similare cu cele ale inculpatului Munteanu L., iar martorii Munteanu M., Pînzari P., Cîrlan C., Hariton S., Zavati Vl., Scoc P., Munteanu I., Mocanaș S., pe care se întemeiază sentința, au declarat că nu erau la fața locului în momentul conflictului, astfel consideră că instanța nu poate să-și întemeieze sentința pe declarațiile acestora;

- hotărîrea primei instanțe practic se bazează pe declarațiile părții vătămate Hariton S., a fiului său Hariton S.S. și soției sale Hariton V., ce trebuiau apreciate critic, deoarece sunt în relații de rudenie directă;

- la adoptarea sentinței nu s-a ținut cont de prevederile art. 389 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că aceasta se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată;

- în procesul urmăririi penale și examinării cauzei nu au fost obținute probe suficiente în confirmarea vinovăției inculpatului Munteanu L.;

- din declarațiile lui Munteanu L. și a fiilor săi Munteanu L.L., Munteanu I., Munteanu M., s-a confirmat că la 06 mai 2011 în jurul orei 19.00, Hariton S.P. și feciorul acestuia Hariton S.S., fiind în stare de ebrietate, pe drumul spre s. Safronovca l-au doborât pe Munteanu L.L. la pămînt, l-au bătut cu pumnii și picioarele, exprimîndu-se cu cuvinte necenzurate, iar cînd prietena lui Munteanu L.L. - Merioară A. a început a țipa, Hariton S.S. s-a apropiat de ea, a apucat-o de păr, a lovit-o peste față cu mîna și i-a astupat gura, la care ea la mușcat de deget, în urma cărui fapt ei au scăpat din mîinile lor;

- martorul Hariton D. a comunicat că la 06 mai 2011, în jurul orei 19.00, Hariton S. și feciorul lui Hariton S.S. au coborât din automobilul „Volkswagen Golf” și pe drumul spre s. Caștangalia și s. Sofronovca l-au hărțuit pe Munteanu L., apoi l-au rostogolit în cuvetă și Hariton S. era deasupra lui;

- martorul Hariton G. a comunicat că la 06 mai 2011 seara a văzut cum din automobilul „Volkswagen Golf” au coborât Hariton S. și feciorul lui Hariton S.S., care s-au apropiat de Munteanu L., se certau, apoi în cuvetă Hariton S. era în genunchi asupra lui Munteanu L. Atunci a observat că Hariton S. și feciorul lui erau în stare de ebrietate;

- martorul Cîrlan S. a comunicat, că la 06 mai 2011 seara, de la orele 18.00 până la 22.00, Munteanu I. era la stîna oilor și nu a luat parte la bătaia lui Hariton S., fapt confirmat și de martorul Cîrlan M.;

- martorii Munteanu S. și Munteanu I. de asemenea au confirmat că la 06 mai 2011, în jurul orei 18.00, au văzut cum Munteanu L.I. a urcat singur în camionul său și a plecat undeva, dar nu cunosc unde;

- fiind audiat la 16 august 2011 în calitate de bănuit Munteanu V. a comunicat că la data de 06 mai 2011 în jurul orei 20.00 era pe terenul de pământ a lui Mocășanu S. și semăna porumb cu Munteanu M.;

- prin raportul de expertiză medico-legală nr. 124 „D” din 15 iulie 2011, efectuată peste 70 de zile, s-a stabilit că părții vătămate Hariton S. i-au fost cauzate leziuni corporale ușoare cu dereglarea sănătății, dar nu mai mult de 21 zile;

- prin raportul de expertiză medico-legală nr. 624 din 05 octombrie 2011 pe „bățul” recunoscut în calitate de corp delict nu a fost stabilită apartenența de specie a sângelui;

- prin răspunsul din 24 iunie 2014, primit de la Procurorul r-lui Cantemir, A. Procoavă, se comunică că cererile lui Munteanu L. și Merioară A. într-adevăr au fost examinate de către inspectorul de sector al IP Cantemir, Babcsinschi V. cu întocmirea procesului-verbal respectiv în privința lui Hariton S.P. și Hariton S.S. și cu amendarea lor pentru acțiunile comise.

Colegiul penal observă că recursul declarat de către apărător conține argumente identice cu cele invocate în cererile de apel de către avocații Moraru S. și Melnic P. și din aceste considerente va purcede la examinarea recursului în cumul cu apelurile declarate.

Analizând textul deciziei instanței de apel în raport cu argumentele invocate de către apărătorii inculpatului, Colegiul constată că instanța de apel în partea descriptivă a hotărârii pronunțate a menționat la argumentele invocate doar că „Martorul neinteresat - Pînzari Maria care a văzut conflictul între Munteanu L. și Hariton S., a confirmat că anume Munteanu L. i-a aplicat lovituri lui Hariton S. ... Totodată probele expuse mai confirmă că altercațiile între inculpatul Munteanu L. și ceilalți condamnați Munteanu V., Munteanu I. și partea vătămată Hariton S. au avut loc în stradă, în prezența altor persoane, însoțite de amenințări, strigăte, sudalme - fapt ce confirmă încălcarea grosolană a ordinii publice, comisă cu obrăznicie deosebită de mai multe persoane, adică a infracțiunii de huliganism calificat.”

Astfel, Colegiul evidențiază că instanța de apel deși în decizia sa a menționat „probele expuse”, aceasta nu a efectuat o analiză a tuturor probelor, nefiind aplicate în decizie prevederile art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, cu aprecierea fiecărei probe în parte, cu expunerea asupra admisibilității sau inadmisibilității probei, argumentînd temeiul respectiv, ignorînd totalmente probele administrate la caz, precum și în instanța de apel.

De asemenea, Colegiul statuează că instanța de apel doar a constatat faptul comiterii de către inculpat a infracțiunii incriminate, fără a oferi răspunsuri asupra tuturor argumentelor invocate în acest sens de către apelanți.

Din prevederile art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecînd apelul, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Prin urmare, din conținutul deciziei instanței de apel, Colegiul constată că aceste prevederi legale totalmente au fost ignorate și anume instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile expuse în pct. 3.3 și 3.4 din prezenta decizie.

Motivele din apel trebuie examinate printr-o analiză obiectivă, completă și sub toate aspectele de fapt și de drept, fiind confruntate cu întreg materialul probator al cauzei. Deci argumentele expuse în pct. 3.3 și 3.4 din prezenta decizie, de fapt, constituie fondul apelului și nepronunțarea asupra acestora reprezintă neexaminarea fondului apelului de către instanța de apel.

Totodată, instanța de recurs specifică faptul că obligația de motivare a hotărârilor judecătorești face parte din setul de garanții stabilit pentru existența unui proces echitabil. Conform jurisprudenței CEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal, avînd posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și oferă posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs. (Suominen c. Finlandei (2003), Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007), Albina c. Romîniei (2005), Boldea c. Romîniei (2007).

Așadar, Colegiul penal constată că și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs invocate de recurenți și prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

Prin prisma considerentelor relevate, se apreciază temeinicia recursurilor nominalizate, impunîndu-se admiterea lor, casarea integrală a deciziei atacate și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, precum și în apelul suplimentar, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate și toate în ansamblu, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpaților, prezența sau lipsa în acțiunile inculpaților a infracțiunii incriminate și să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, iar în caz că va fi stabilită vinovăția inculpaților în cele incriminate să le aplice o pedeapsă cu respectarea prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal, ținînd cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admit recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Scutelnic Cătălin și avocatul Melnic Petru în numele inculpatului Munteanu Leonid, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2015 în cauza penală privindu-i pe **Munteanu Leonid Ivan** și **Munteanu Mihail Leonid** și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la data de 10 noiembrie 2015.

Președinte	Gordilă Nicolae
Judecător	Covalenco Elena
Judecător	Diaconu Iurie
Judecător	Catan Liliana
Judecător	Guzun Ion